

SZEGED

Hirdetési árak: Félhasábon 1 mm, 9, egy hasábon 16, másfel hasábon 25 K. Szöveggel 25 százalékkal drágább. Apróhirdetés 8, kövér betűkkel 16 K. Szöveggel közlemények soronként 100 K. Nyilttér, családi és orvosi hírt 100 K. Többesírt feladásnál árengedmény.

Arcképcsillók és Madóhivatású Kőműves-utca 6. (Prófétaszálló, I. emelet 6.) Telefon 35-35. A „Szeged” megjelenéséig hűtő kivételével minden nap. Egyes szám ára 20 korona. Előfizetési árak: Egy hónapra Szegeden 400, Budapesten és vidéken 420 kor.

IV. évfolyam.

Szeged, 1923 március 6, KEDD.

52-ik szám.

Tisztviselők.

Mióta a pénzügyminiszter beteresztette a költségvetést, lapok és politikusok hol egyik, hol másik részletét vonják bíráló alá és pártállásuk szerint állapítanak meg „igazságokat” a kormány javára, vagy hátrányára. Mi ezáltal kikapcsolunk minden pártpolitikát és tisztán országos és társadalmi szempontból foglalkozunk a költségvetéssel kapcsolatban a tisztviselők ügyével.

Fejfogásunk szerint ez a költségvetésnek legnehezebb, egyenesen döbbenetesen súlyos része. Adva van egy ország, mely nem tudja tisztviselőit úgy fizetni, hogy abból emberi megélhetésük biztosítva legyen s ugyanakkor a költségvetés egyensúlya fölborul elsősorban a tisztviselők ellátásának a terhei miatt. A tisztviselők elégedetlenek, mert a folyton növekvő drágaság összeroppanással fenyegeti őket, az országnak teherviselő része pedig úgy látja, hogy egy rettenetesen nagy és drága apparátust kell eltartania, amely nyomasztó sulyal nehezedik rá az egész társadalomra.

A költségvetés szerint az állami, törvényhatósági tisztviselők, velük hasonló helyzetben levő alkalmazottak s ezek családtagjainak száma, kiknek fizetéséről és naturáliákkal való ellátásáról az állam gondoskodik, hétszáz ezer, vagyis a megcsontított Magyarország lakosságának pontosan egy tizedrésze. Ebbe a számba azonban nincsenek még beleszámítva a különböző állami protektorátus alatti működő üzemek, állítólag megszünt, de még mindig élő és virágzó központok, ki- és beviteli tanácsok stb. alkalmazottai, akik szintén közpénzekből kapják a javadalmazásukat. Ha mindezeket számításba vesszük, a helyzet alkalmasint az, hogy Magyarországon nyolc ember azért dolgozik, hogy a kilencediket és tizediket eltartsa.

Tudjuk, hogy ez a tétel ilyenformán tulás, mert ilyen nyers formulázásban az a színezete van a dolognak, mintha fölösleges volna a közigazgatás, a vasut, a posta és a közhatalomnak számtalan más szerve. Józan észszel ilyesmit nem lehet mondani. De viszont józan észszel meg kell döbbsenni azon, hogy egy országban a közigazgatásnak ilyen hipertrofiája állhasson elő. Ez a társadalmi visszefejtés jelensége, melybe az országnak bele kell pusztulni.

Egyénileg minden rokonszenvünk a tisztviselőké, akik nehéz viszonyok közepette a megélhetés drágulásával arányban egyáltalán nem álló bérért teljesítik munkájukat. De mint jelenleget le kell szögeznünk, hogy ez az ország nem bírhatja el a fölös számú tisztviselők luxusát. Meg kell döbbsenni azon, hogy míg 1914-ben egész Magyarországon 4625 tisztviselő volt miniszteri osztálytanácsosnak megfelelő, vagy annál magasabb rangban, addig ez a szám ma 6164-re emelkedett. Csonka-Magyarországot ezeröttszázharminckilencel több főtisztviselő igazgatja, mint a régi országot, melynek háromszor nagyobb volt a kiterjedése és lélekszáma. Meg kell döbbsenni azon is, hogy a sokszorosan beharangozott létszámcsökkentés, B-listák és egyebek után a tisztviselők és egyéb közalkalmazottak száma a múlt költségvetéssel szemben az egész vonalon emelkedést mutat. Kérdés, hogy a közigazgatás jósága és gyorsasága is emelkedett-e ezzel egyező arányban?

A közalkalmazottak számának ez az emelkedése mindenképpen aggasztó jelenség, de úgy véljük, hogy leginkább a meglevő közalkalmazottaknak van okuk aggodalmaskodni miatta, mert a közszolgálatba betóduló új elemek csak az ő helyzetüket súlyosbíthatják. A növekvő létszám mellett az állam még kevésbé lehet abban a helyzetben, hogy javadalmazásukat az életstandardnak megfelelő arányban emelje.

A trianoni béke, a megcsontítás és pénztünk elértéktelenedése folytán így lett a tisztviselőkérdésből rejtendő circulus vitiosus, melynek a

kivezető útját alig lehet megtalálni. Azt hisztük, ha a tisztviselőkre biznák a problema eldöntését, maguk se boldogulnának vele, mert az ország teherbíró képességének megvan a határa. De a megoldást talán mégis abban az irányban kell keresni, hogy az állam dolgozók kevesebb, de jól megfizetett tisztviselővel. Az emberi munkának gazdaságos beosztása mel-

lett sokat el lehet végezni kevesebb létszámmal is. Kis sulyok emeléséhez nem kell sok ember, mert valamennyien egyszerre úgy sem férnek hozzája. Ezt az elvet kellene érvényesíteni a pénzügyi politikában. Akkor nem rövidül meg az állam, nem roppan össze a gazdasági élet és jobban járnak a tisztviselők is, akiknek igazán élethivatásuk a köznek a szolgálata.

A franciák a Rajna jobbpartján.

Mint Kölnből jelentik, a Rajna jobboldalán megszállták Linz, Umkel, Erpel, Ansbach, Ehrenbreitstein, Wallendar, Tendorf, Leitersdorf, vasúti állomásait.

A Daily Mail düsseldorfi jelentése szerint a ruhrvidéki acél- és szénbányászok nyomtatékosan unszolják a német kormányt arra, hogy bocsátkozzék tárgyalásokba a franciákkal. Duisburgban az egyik nagyobb vállalatnak elfogyott az acélkészlete. A német gépgyárak szénkészletei a kifogydshoz közelednek.

Francia jelentés szerint tegnap éjjel Essenben a megszállott pályaudvaron a francia őrszem agyonlőtt egy német polgári egyént, aki állítólag az őrszem felszólítására nem állt meg. Az agyonlőtt ember nevét még nem állapították meg. A vizsgálat folyamatban van.

Essenben ma egy francia teherautó sebes iramban belerohant a tömegbe, amely az esseni főpályaudvar megszállása alkalmából összegyűlt. Három embert az autó elgázolt és súlyosan megsebesített.

A német birodalmi elnök kivételes rendeletet

adott ki, mely szerint mindenki, aki idegen hatalomnak olyan német területen, melyet az a hatalom békében foglalt el, politikai, gazdasági vagy katonai kémszolgálatot végez, vagy ennek a hatalomnak a kémeivel szóba áll, lakásán elrejt, vagy másképp támogatja őket, életfogytig tartó börtönbüntetéssel és 500 millió márkáig terjedő pénzbüntetéssel büntődik.

Dr. Cuno német birodalmi kancellár a berlini lapok tudósítói előtt Poincaré politikájának rugóiról úgy nyilatkozott, hogy Franciaország Európában egy emberöltőre kiterjedő gazdasági és katonai tulsulyt akar szerezni. A német nép ellenállása azonban a francia kormányra súlyos csapódásokat hozott s ezt az ellenállást nem mesterségesen idézték fel, hanem magából a népből sarjadt ki. A nép gondolkozásából merít a kormány is erőt az újabb védekezésre. Új francia-belga tervekkel próbálják most a megszállt német területek szabadságát megsemmisíteni, Németország azonban nem fogad el semmi olyan megoldást, mely a rajnai tartományokat csonkítatlanul nem hagyná meg számunkra.

Három új választás.

(A Szeged budapesti tudósítójától.) Három kerület küld a közel jövőben új képviselőt a nemzetgyűlésbe. Az egyik a komáromi, amely Korányi Frigyes bárónak párisi követé történt kinevezése folytán turesedett meg, a másik a hajduhadházi, amelynek képviselőjét, Hadházy Zsigmondot, főispánná nevezték ki, a harmadik a bajai, melynek mandátumát Lers Vilmos báró halálával árvult el.

A pártok mindkét oldalon erősen készülődnek ezekre a választásokra, egyrészt a jelöltek személye miatt, másrészt, mert az időközi választás még a nyílt szavazó kerületben is jobban tükrözi vissza a közhangulatot, mint az általános választások alatt, mert minden fázisában inkább a közvélemény ellenőrzése alatt áll. Ha ma a nemzetgyűlésben az ellenzék ritkábban is foglalkozik az általános választások eseményeivel, azért mindenki élénken emlékezik azokra a módszerekre, amelyek lehetővé tették, hogy az egységes párt kerüljön ki többségben a választásból. Az időközi választás azonban lehetővé fogja tenni, hogy a kortézők és maga a választási aktus ellenzéki képviselők, tehát menielmi joggal bíró személyek ellenőrzése alatt történjenek és alig kétségek, hogy ezeknek a választásoknak az eredménye igazolni fogja azt, amit az ellenzék a nemzetgyűlésben is hirdet, hogy az ország közvéleménye nem az egységes párt, hanem a parlament baloldali pártjainak háta mögött áll.

Az egységes pártira nézve meglehetősen fontosak ezek a választások, egyrészt presztizs szempontjából, másrészt mert mandátumhoz akarják juttatni a kabinetnek nem képviselő tagjait. Az ellenzék a maga részéről szintén nagy sulyt helyez a kerületek mandátumának elnyerésére, mert a választások eredményével éppen azt akarja dokumentálni, mint előbb említettük, hogy ha ellenőrzés mellett nyilvánul a közhangulat, úgy ez csak az ellenzék mellett történik. Másfelől olyan jelöljei van-

nak, akiknek a parlamentbe való bekerülése sulyban és jelentőségben nemcsak az ellenzékét gyarepítaná, hanem az egész magyar nemzetgyűlést.

Komáromban, mint ismeretes, Beniczky Ödönt jelölte a szövetség ellenzék és Beniczky már meg is kezdte választási körútját. Programbeszédét vasárnap mondja és ebből az alkalomból a nemzetgyűlésnek több ellenzéki képviselője utazik Komáromba támogatására. A komáromi kerület ügyében a szövetség ellenzék egyébként vasárnap értekezletet tartott és ezen tiltakoztak az ellen, hogy az egységespárt intéző bizottságába számos ellenzéki polgár nevét is felvették, akik pedig éppen ellenkezőleg a szövetség ellenzék végrehajtó bizottságában vállaltak tagságot. Az értekezlet végül egyhangulag Beniczky Ödön volt belügyminisztert jelölte, mint az összes ellenzéki frakciók közös jelöltjét. A kormány jelöltje gróf Klebelsberg Kunó, aki azonban, tekintettel főképen a választás tisztaságára, a sikernek nem sok reményével veszi fel a küzdelmet Beniczkyvel.

A bajai kerületben a szövetség ellenzék Fenyő Miksát jelölte. A kormánypart, hír szerint, Daruváry Gézát. A hajduhadházi kerületre vonatkozólag még egyik oldalon sem történt döntés.

A költségvetés.

Hirt adtunk arról, hogy az egységespárt gazdasági és szociális bizottsága a múlt héten kezdte tárgyalni a költségvetést. Kállay pénzügyminiszter ezzel az alkalommal hosszú expozé szerű beszédet mondott és kijelentette, hogy három főszempontból szeretné tárgyalni a költségvetést: az export, a deviza és a tisztviselők természetbeni ellátásának szempontjából. Az egységespárt tagjai között meglehetősen nagy érdeklődés nyilvánul meg a költségvetés iránt és a bizottsági vitához már eddig tizenkét képviselő iratkozott fel. A köztisztviselők ellátásá-

nak kérdésével a kormány most tárgyal a Közalkalmazottak Nemzeti Szövetségével.

Drózy interpellációja a rézgálicról.

Drózy Győző holnap sürgős interpellációra kér engedélyt a rézgálic ügyben. Interpellációjának lényege az, hogy több zalamegyei község részéről annak idején a pénzt felhozták Budapestre s kereslek pénzügyminisztert, államtitkárt, pénzügyminisztert, de sehol sem akarták tőlük a rézgálicra a pénzt elfogadni. Drózy holnap

fel fogja szólítani a földmívelésügyi minisztert, adja ki a rézgálicot a községeknek, a pénzt pedig 3,800.000 koronát leteszi a Ház asztalára.

Dénes István és Gaál Gaszton lovagias ügye.

A Dénes István és Gaál Gaszton képviselők között felmerült lovagias ügyben a volt házelnök távolléte miatt a felek megbízottai a tárgyalásokat még nem fejezték be. A tanácskozások szerdán folytatódnak. Az affért valószínűleg fegyveresen fogják elintézni.

Összeomló házak és a város tanácsa.

(A Szeged tudósítójától.) Majdnem minden tanácsülés tárgysorozatán szerepel néhány házbontási javaslat. Balogh Károly tanácsnok, az építési ügyosztály vezetője referálja ezeket a kényes kérdéseket. A hétfői tanácsülésen is szerepelt több belőlük. Az előadó javaslata majdnem minden esetben a következőképpen hangzik: *Az épület dűledezik, a falon széles repedések látszanak. A mérnöki hivatal megállapította, hogy életveszélyes, ajánlatos lenne a lebontása.* Mivel azonban ezekben a hivatalosan is életveszélyesnek minősített lakóházakban emberek laknak, akiknek máshol való elhelyezése a lakáshiány miatt lehetetlen, az előadó véleménye szerint a tanácsnak arra kellene felhívni a kérdéses ház tulajdonosát, hogy az értesítéstől számított tizenöt napon belül javíttassa ki a hibákat, hártsa el a lakók fejről az életveszélyt, mert ellenkező esetben a szabályrendeletben megállapított pénzbírságot sújtják.

A tanács tagjai között azonban vannak olyanok is, akik háztulajdonosi szempontból vizsgálják a kérdést és megállapítják, hogy a jelenlegi nehéz viszonyok között egy háztulajdonos sem kötelezhető nagy költségű tatarozásra. Ez az elv a tanács többségének az elve és így minden esetben úgy mondják ki a határozatot, hogy a háztulajdonos felhívandó a szükséges javítási munkálatok teljesítésére, de minden büntető szankció nélkül hivatandó fel.

Az ilyen szelidhangú felhívásnak más nem lehet az eredménye, minthogy minden marad a régiben, a dűledező házfalak repedései tágulnak, az életveszély nő és a szerencsétlen lakók minden pillanatban el lehetnek készülve arra, hogy fejükre szakad a ház. Katasztrófa szerencsére eddig még egyetlenegy esetben sem történt, ez azonban nem garancia arra, hogy ezután sem történik. És ha történik, nem tudjuk — ki vállalja majd a felelősséget, a mérnöki hivatal bizonyára nem, hiszen az életveszélyes épületek lebontását javasolja minden esetben, — a rendőrség szintén nem, hiszen idejében felhívja a mérnöki hivatal figyelmét ezekre a veszélyes épületekre, a lakáshivatal arra apelálhat, hogy a dűledező házak lakóit nem helyezheti el sehol sem, amikor minden szükség-lakás zsúfolásig megtelt. A város tanácsának „méltányos” intézkedéséhez férne néhány szó, de végeredményben a lanyha intézkedés indokolása: elfogadható érv. A felelősségnek tehát nincs gazdája — látszólag legalább nincs. A valóságban azonban mégis csak a város hatósága a felelős, mert szükség esetén kell lenni megfelelő számú szükség-lakásnak, mert a város minden polgára joggal megkövetelheti, hogy — ha más nem, hát a hatóság hártsa el az életveszélyt, ha másképpen nem lehet, hát építkezéssel. Szükség-lakások építésére pedig kell pénznek lenni, ha földberek emelése árán is.

Bitó István hősi halott negyvennyolc filléres hagyatéka.

(A Szeged tudósítójától.) Bitó Istvánról csupán annyit árulnak el az idevonatkozó hivatalos irások, hogy katona volt és 1917-ben a földreszabadtított pokol valamelyik gyilkos frontján hősi halált halt. Hátrahagyott ingóságait, talán egy horpadt gyufaskatuját, egy csorba szegedi halbicskát, néhány megcímzett piros tábori lapot, egy szakadozott bugyellárast és benne 48, azaz negyvennyolc fillér készpénzt osztrák-magyar értékben, annak rendje és módja szerint hivatalosan elküldték szülővárosába, Szegedre. Itt a katonai hatóságok, mivel Bitó István hősi halált halt katona szabályszerűen és végérvényesen kilépett a fegyveres erő kötelékéből, az ügyet, illetve Bitó István hagyatékát hivatalos irás kíséretében áttették az illetékes polgári hatósághoz a hagyatéki eljárás lefolytatása végett. Az irások a járásbíróshoz kerültek. A járásbíró megállapította, hogy a törvényes örökös özv. Bitó Istvánné és a hagyatékban leltározott negyvennyolc fillér készpénzt hivatalosan átutalta a város főpénztárába azzal, hogy azt özv. Bitó Istvánnénak bélyegtelen nyugta ellenében adja ki.

Itt kezdődik azután Bitó István hősi halott negyvennyolc filléres hagyatékának hosszú kálváriája. A város tanácsa külön határozattal elfogadta a negyvennyolc filléres hagyatékot és a járásbíró végzése értelmében utasította a főpénztárt, hogy a letétet a törvényes örökösnek adja ki. Erről a határozatról — így kívánják ezt a törvényes szabályok — értesítette a tanács a járásbíróshoz, a könyvvivőséget, a számvivőséget, a főpénztárt és — a törvényes örökös, Bitó István hősi halált halt katona özvegyét. Minden a legszabályszerűbb rendben megtörtént, csupán az a jelentéktelen körülmény akasztotta meg az eljárás befejezését, hogy időközben özv. Bitó Istvánné ismeretlen helyre költözött, a tanács, illetve a járásbíró határozatát nem kézbesíthették ki neki. A sikertelen kísérletről szabályszerű jelentés tételt a főpénztárhoz, a könyvvivőséghez, a számvivőséghez és végül a tanácshoz. A tanács pedig kötelességszerűleg informálta a helyzetéről a

járásbíróshoz a szükséges további intézkedések megtételét kérve.

Közben multak az évek, a háborúnak is — ha igaz — végeszakadt, forradalmak és ellenforradalmak viharoztak keresztül az országon, Bitó István hősi halált halt katona sírján pedig valahol Volhíniában, vagy a Mazurítavak körül, vagy Przemysl alatt, lehet, hogy a Doberdón, esetleg Verdun felé, azóta sudár fává szökkenhetett az a kis ág, amit valamelyik ismeretlen bajtársa ültetett a feje fölé. Hat borzalmas esztendő röpült el azóta és most ismét aktuális lett Bitó István hősi halott negyvennyolc filléres hagyatéka. A járásbíróshoz ugyanis sürgető átiratban jelentést kért a város tanácsától arra vonatkozólag, hogy mi történt Bitó István negyvennyolc fillérével, kiutaltatott-e már a törvényes örökösnek, ha igen — mikor, ha nem — miért nem.

A kérdést hétfőn tárgyalta a tanács. A megvastagodott aktatömeg szomorúan sulyosodott a zöldasztalra és Balogh Károly tanácsnok referálása szinte vádlólag zugott bele a szent bürokratizmusba. A polgármester érezte, hogy itt valami lehetetlen dolog történik, hogy az a bizonyos negyvennyolc fillér, Bitó István hősi halott katona elárult hagyatéka a sulyos aktatömegben keresztül szigorú bírójára a formákba merevített közigazgatásnak. Még is kérdezte a tanács plenumától, hogy nem lehetne-e az egész aktatömeget a levéltárba sülyeszteni?

Balogh Károly azonban zord hangon monddta ki a szentenciát.

— Nem lehet. A járásbíróshoz hivatalos kérdésére válaszolni kell. Értesítjük, hogy özvegy Bitó Istvánné még mindig nem került elő, a főpénztárban letétként kezelt negyvennyolc fillért pedig bélyegtelen nyugta ellenében visszautaljuk a járásbíróshoz.

— Ez történt az Urnak 1917-ik esztendejétől máig. Az aktacsomag a mai határozatából kifolyólag ismét gyarapodik néhány ivvel (ivenként tíz korona) és átvándorol a negyvennyolc fillérel együtt a járásbíróshoz irattárába. Hogy

azután mi történik vele — nem tudjuk. Bitó István hősi halott negyvennyolc filléres öröksége azonban még további eljárást is igényel.

A Tiszába akart ugrani egy uriasszony.

(A Szeged tudósítójától.) Ma délután 3 és 4 óra között ideigazgató öngyilkossági kísérlet történt a Tiszaparton, a közúti hid közelében. Engel Fülöp 23 éves, Vitéz utca 15. szám alatti lakos, Engel Fülöp Gizella-téri élelmiszerkereskedő neje a Tiszába akarta vetni magát. Egy járőr azonban észrevette szándékát, rákiabált a vetkőző asszonyra, aki nyomban összeesett és elájult. A mentők a közkörházba szállították, ahol még az esti órákban sem nyerte vissza az eszméletét. Az eddigi megállapítások szerint a szerencsétlen asszony súlyos idegbajt kapott.

Az öngyilkossági kísérletnek, amely ma délután a Tisza partján lejátódott, szomorú előzményei vannak. Engel Fülöp és neje ugyanis ez év január 5-ike óta valóságos kálváriát járnak, mert R. főhadnagy Vitéz-utcai lakásukat, amelyben nyolc évig laktak, elrekviráltatta és január 5-én kilakoltatták abból Engelt, feleségét és két kis gyermeküket. A lakásnak egyik szobáját azonban nem vették el, hanem Engel sógornőjének utalták ki. Itt aludtak Engelé egy darabig, majd a főhadnagy kérésére szállodába mentek lakni, mert a lakáshivatal többszöri lakásigénylésüket is elutasította.

Engelék ezalatt anyagilag valósággal tönkrementek, úgy hogy néhány hét múlva ismét kénytelenek voltak visszaköltözni sógornőjük Vitéz-utcai szobájába. Közben egyik gyermeküket örökbe adták, hogy nélkülözéseiken könnyítsenek. Tegnap sógornőjük hirtelen rosszul lett. A kihívott orvos gyógyszerrel rendelt neki. A gyógyszerrel Engel Fülöp csináltatta meg, mire azonban visszaért az orvossal, a lakást zárva találta. A körletparancsnok ághoz ment panaszra, ahol azonban nem orvosolhatták baját, Emiatt már délelőtt, a tiszt pavillonból kijövet, a Tiszának rohant és csak férje tudta megakadályozni öngyilkosságát.

Engel és neje panaszt tettek a rendőrségen és a lakáshivatalnál is, de sehol sem kaptak segítséget. Délután mégis sikerült az orvosságot sógornőjük lakásába juttatni. Engelné erre látszólag megnyugodott és a délután folyamán azzal az ígérettel vált el férjétől, hogy nem tesz kárt az életében. Egy ismerősét kereste fel ezután, ahonnan szintén a látszólagos nyugalommal távozott el. Innen a Tiszaparttra ment, ahol az izgalmas öngyilkossági kísérlet lejátódott.

A fiatal asszonyban pusztán ez a lakásügyi kálvária érlelte meg az öngyilkosság gondolatát. A lakásrekvirálás, mint hivatalos helyről értesítünk, amiatt történt, hogy Engelné 150.000 korona ellenében hajlandóan nyilatkozott lakásukat egy kisebb lakásért elcsereélni. Az ajánlattevő rendőrkézre juttatta az ügyet és a kihágási bíróság el is ítélte Engelnét a dolog miatt. Mi ez azonban nem lett volna indok arra is, hogy lakásukból kitegyék őket és a szerencsétlen asszonyt különösen az bántotta, hogy a főhadnagy nem is lakott az elrekvirált lakásban, csak néhány butordarabot szállított oda. Ma pedig, amikor sulyos beteg magányosan fekvő növéreiről a lakás új bérloje úgy őt, mint férjét ki-zárta, végleg elkeseredett az asszony és az öngyilkosságra szánta el magát. A közkörházban sulyos ideglázban fekszik és felépülése csak néhány hét múlva remélhető.

Bombamerényletet követtek el

a kajrói angol katonai főhadiszállás ellen. A merénylők két bombát dobtak. Az egyik egy egyiptomi katonát megölt s több egyiptomit megsebesített, a másik nem robbant fel.

Dublinban

az ír szabadállam csapatai bombagyárát fedezték fel. Dublin közelében, nyílt területen egy fiatalember holttestére akadtak. Megállapították, hogy az illetőt lesből lőtték le.

Harding,

az Unió elnöke aláírta azt a törvényt, amelynek értelmében a háboru alatt zár alá vett tulajdonát visszaadják tulajdonosuknak azzal a feltétellel, hogy a visszatérített érték semmiesetre sem haladja meg a 10.000 dollárt.

Ne beszéljünk másról!

Kelemen Andor, a Szegei Uj Nemzedék humorrovátának szerkesztője vasárnap reggelre ismét egyfelváltva elkelő hangjukról és diszkrét tenorjukról közismert cikkeit. Most sem marad el semmiben sem eddigi alkotásaitól. Nem beszélünk most erről a hangról, hiszen kinek milyen a kalapja, olyannal köszön és ha Kelemen Andor kalapja nem a legtisztább, nem a mi dolgunk, hogy megtisztítsuk. De egyet mégis követelünk: követeljük, hogy ne beszéljen másról, ne próbálja más vágányokra terelni a dolgot, maradjunk csak a Tömörkény-kép meggyalázásánál.

Nem tudom, hogy beváltja-e Kelemen Andor ígéretét és megindítja-e ellenem a sajtóperet azért, mert Tömörkény emlékének meggyalázásával vádolom, de hogy garanciám legyen rá, hogy valóban a bíróság tisztázza Kelemen Andornak ezt a szennyes ügyét, ügyvédem útján megindítottam én a sajtóperet cikkének azon passzusai alapján, melyekben azt állítja rólam, hogy rágalom, amit ez ügyben irtam.

És hogy semmiféle félreértés ne legyen, megismétlem állításomat: Állítom, hogy Kelemen Andor 1922 októberében két fiatalember társaságában éjszaka fent járt a Magyarországi Ujságírók Egyesületének helyiségében és annak egyik szobájában Tömörkény István, Gyóni Géza és Kulinyi Zsigmond képeit meggyalázta. Hangsúlyozom, hogy minden állításomat bizonyítani tudom és fogom is a bíróság előtt, kétségbevonhatatlan bizonyítékokkal.

Még egy dolgot akarok Kelemen Andor tudomására hozni. Nem tudom, tudott-e arról rágalmazó humoristánk, hogy van Budapesten egy jegyzőkönyv felvéve, amely arról beszél, hogy a Tömörkény-gyalázás után néhány nappal Kelemen Andor, mikor tudomására jutott, hogy gyalázatos tettük nem marad titokban, megvesztegetni próbálta az egyesület gazdaságát, Molnár Mariskát, hogy vonja vissza vallomását, amelyben őket vádolta meg a halottgyalázással. Molnár Mariskát azonban nem sikerült megvesztegetnie és ő továbbra is fentartja vádját, ami már nem Kelemen Andornak mulott. De mi kérdeztük, hogy egy ártatlan embernek erre mi szüksége lett volna?

Nem szívesen áldozzuk amúgy is szűkre szabott helyünket arra, hogy Kelemen Andor személyével foglalkozzunk, de nem a Szege kezdte meg ezt a harcot, minket támadtak meg, minket támadott meg Kelemen Andor a legaljasabb módon. A mi részünkről befejezettnek tartjuk a polémiát és követeljük, hogy négy nap előtt felállított követelésünknek tegyen Kelemen Andor eleget, mert nem szabad Szeget kitenni annak, hogy az egész ország csodálkozzon azon, hogy Tömörkény, Gyóni és Kulinyi holt emlékének meggyalázója szerepet töltsön be ennek a városnak a közéletében.

Lovik Károly.

Mozgolódnak a szerbek.

A Nemzeti Sajtótudósító jelenti: Tegnap délután a belgrádi külügyminisztériumban Lazarevics Vasza belügyi osztályfőnök és Gavrilovics meghatalmazott miniszter tanácskoztak a Magyarország felé eső határ megerősítéséről. A határmenti hatóságok jelentése szerint ugyanis az utóbbi időben sok magyar kém szökött át az SHS királyságba. A kémek átszökése miatt vált szükségessé a határ megerősítése.

E hírrel kapcsolatban a NST megjegyzi, hogy Belgrádban rémeket látnak. Magyarország, amelynek fegyveres erejét a békeszerződés csupán a belső rend fentartására elégségesre redukálta, egyáltalán nem küld ki kémeket, akiknek a bizalmas jelentései csak bárgyu kíváncsiság kielégítésére volnának alkalmasak. Meg kell jegyezni azt is, hogy Jugoszláviában egyáltalán semmi kikémlelni való sincs.

— A volt monarchia közös tulajdonának liquidálása. Bécsi lapok jelentése szerint dr. Kienböck pénzügyminiszter elnöklésével ma megkezdődtek a tárgyalások a magyar kormány képviselőivel a volt osztrák-magyar monarchia közös tulajdonának liquidálása tárgyában.

Ellenjavaslatot nyújtanak be a törökök.

A Daily Telegraph jelenti, hogy az angorai kormány a legutóbbi jelentések szerint a hatalmas nacionalista ellenzék nyomása alatt nemcsak gazdasági és pénzügyi klauzulákat, hanem formális ellenjavaslatot dolgozott ki, amely lényegében megváltoztatja a lausannei tervezetet.

A Chicago Tribune jelenti Angorából: Azt hiszik, hogy a nemzetgyűlés viharos ülései ellenére a kormány bizalmi nyilatkozatot fog kapni.

A szövetségesekhez a kormány jegyzéket intézett, melyben kiegészítő konferencia összehívását követeli. Ha a szövetségesek ezt a követelést nem teljesítik, a háború elkerülhetetlen.

A török nemzetgyűlés március 3-án a külföldiek tárgyalására új bizottságot választott. A választásnál a legerősebb extrémisták egyike kisebbségben maradt. A választás után folytatták a lausannei békejavaslat vitáját.

Hírek

— Várady Antal meghalt. Dr. Várady Antal, a Kisfaludy-Társaság és a Petőfi-Társaság tagja ma délután 3 óra után a Nemzeti Színház előtt összeesett és nyomban meghalt. Május 2-án töltötte volna be 69. életévét. — Várady Antal holttestét egyelőre a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. Az elhunyt családja a rendőrséghez kért inteztet, hogy a boncolást lehetőleg mellőzzék. A kérés valószínűleg teljesíthető lesz, mert bűncselekmény gyanúja nem forog fenn s úgy a magán-, mint a hatósági orvosok véleménye is a halál okát egyértelműen szívizélhüvelyben találják.

— A magyar-jugoszláv határ végleges kijelölése. Wassel ezredes, a magyar-jugoszláv határmegállapító bizottság magyar delegációjának elnöke értesítette a polgármestert, hogy a múlt év folyamán megállapított határvonal végleges kijelölésére a delegáció műszaki-bizottsága március 15-ikén megkezdte Szegeben működését. Arra kérte a polgármestert, hogy a bizottság számára gondoskodjon megfelelő hivatalos helyiségről. A polgármester érintkezésbe lépett a Lloyd vezetőségével és megállapodott, hogy a bizottság az idén is elfoglalhatja az egyesületnek azt a helyiségét, ahol a határmegállapító bizottság tavaly is működött.

— Március végén tartják meg a templomföldök árverését. A közgyűlés — mint ismeretes — egyhangulag elfogadta a tanácsnak azt az előterjesztését, amely szerint a romtemplom építési költségeinek fedezésére a város közlegelőiből kihasítandó kétezeröttszáz hold földet tiszoldas parcellákban nyilvános árverés útján hasznosítják, még pedig oly módon, hogy a bérlőnek ebben az évben hét évi bérösszeget, jövőre pedig három évi bérösszeget előre kell kifizetnie. A polgármestertől nyert értesülésünk szerint a mérnöki hivatal már parcellázta a kérdéses területeket és az árverést március huszadika körül föltétlenül megkezdik.

— Erger-Berger... Parázs botrányról számolnak be a legújabb miskolci jelentések. A „Kispipához“ címzett vendégloben mulatott Darvas László vasuti tisztviselő, aki a cigányokkal az Erger-Berger akarta játszani. A primás azonban vonakodott eleget tenni a kívánságnak, mire Darvas a zsidókat kezdte szidalmazni. Ekkor felemelkedett helyéről a szomszéd asztalnál szórakozó Munk Imre ongai földbirtokos, odament Darvashoz és megkérdezte tőle, hogy mi baja vele. Darvas kezét akart nyújtani, Munk azonban kézfogás helyett pofonütötte és visszaült helyére. Darvas ezután Munkra akart támadni, az étterem vendégei azonban megakadályozták a további tettlegességet.

— Maeterlinck eltörte a balkarját. Londonból jelenti: Maurice Maeterlincket, a világhírű belga író Nizzában baleset érte és bal karját eltörte.

— Kizárták az összes fővárosi vas munkást. A vasgyárosok érdekképviselője és a vas munkások egyesülete között a közlekedési tárgyalások még nem kezdődtek meg. A kizárások száma napról napra növekedik. Ma reggel 15 autómobil üzemből is kizárták a munkásokat, így a vasiparban a kizárás csaknem teljesé vált. A faiparban is mind nagyobb méreteket ölt a kizárás, bár a közép és kisiparosok jelentékeny része megegyezett munkásaival.

— Az egész világ megvette Szomorj Dezső „Péntek este“ című zsidódramáját a Szuchányi-lányokkal és Fenyvessy Emillel a főszerepben. Magyarországon Szege mutatja be elsőnek kedden és szerdán a Korzóban.

— Cáfolat a kormány és Zita megegyezéséről. Az egyik budapesti déli lap írja: A vasárnapi lapok egy bécsi lap híradata nyomán megemlékeztek arról, hogy gróf Apponyi Albert Zita királynénál tartózkodik a kormány állítólagos beleegyezésével, hogy megegyezést létesítsen a magyar kormány és Zita királyné között. Illetékes helyen a kormány és a Zita királyné közötti állítólagos megegyezés kérdésében a következő cáfolatot mondták: A hasonló hírek és főképp a bécsi sajtóban felburjánzó alaptalan és tendenciózus híradások kelő világításba hozására, cáfológépet kellene felállítani. Nagyon természetes, hogy az erre vonatkozó bécsi híradás annyira valótlán, hogy azzal még foglalkozni sem érdemes.

— Merénylet a római német követség ellen. Berlinből jelentik: Késő este érkezett hivatalos római közlés szerint a német követség ellen merénylet történt, amelynél Altenburg követségi titkár lövéstől combján súlyosan, de nem életveszélyesen, megsebesült. Éjszaka jelentik: A rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a német követségen történt betörés tettesei volt katonatisztek. Letartóztatás eddig nem történt.

— A Wiener Commercial Bank ügye. A Korrespondens Wilhelm jelenti Bécsből: A Wiener Commercial Bank budapesti fiókjánál történt események, valamint névtelen feljelentések arra bírták a vezetőséget, hogy a bank bécsi intézete ellen is vizsgálatot indítson. Az intézet egyik fiókjánál nagy visszaélést állapítottak meg és egy tisztviselőt letartóztattak. A rendőri vizsgálat tovább tart.

— 200 márkás ércpénzt vernek Németországban. Berlinből táviratozzák: A nagy pénzsűkén úgy akar segíteni a német kormány, hogy legközelebb 200 márkás ércpénzt fog forgalomba bocsátani. Ma kezdik verni a rendkívül olcsó ötvözetű váltópénzt, mert hisz a 200 márkás pénz valóssággal váltópénz, mikor millió márkás bankjegyek vannak forgalomban. Az új „kemény pénz“ az alumíniumnak egy új ötvözet, amannal nem nehezebb, de sokkal keményebb. A 200 márkás pénz egy oldalán ez a felírás: Deutsches Reich 1923, a másikon környomás van: Összetartás, jog, szabadság. Egyelőre 60 milliárd értékben vernek 200 márkásokat s ennek a hónapnak közepén már forgalomba kerül az új pénz.

— Láttátok már Zigót és Chaplint a Renaissance-ban?

— Oroszország áttér a gregoriánus időszámításra. Az oroszországi legfőbb egyházi kormány rendeletet adott ki, hogy az egyház június 12-től kezdve köteles áttérni a Julián-féle időszámításról a Gergely-féle időszámításra.

— Nyomdászsztrájk Kecskeméten. Kecskemétről jelenti tudósítónk: Kecskeméten három nyomdában, melyek szervezett munkásokkal dolgoznak, a munkások sztrájkba állottak. A Kecskeméti Közlöny és a Kecskeméti Lapok a sztrájk ellenére is megjelentek, a szokottnál kisebb tejedelemben, két oldalon. A sztrájk okául a bérekérdés szolgált.

— Elfogott szélhámos. Hipszki János szegei illetőségű katonaszökevény hetek óta különböző szélhámosságokat követett el Tótkomlóson és környékén. Hipszki a legkülsőbb álnevek alatt több lopást, sikkasztást és csalást követett el, míg most a békéscsabai rendőrség fogdájaiba került, ahonnan a szegei katonai ügyészség fogházába kísérték át.

— Távirat: Renaissance Szege. „Hétfőn különvontattal érkezünk.“ Zigoto & Chaplin.

— **Üzlet — üzlet.** Igen tisztelt Szerkesztő ur! Bocsásson meg, hogy esetleg alkalmatlanságot okozok soraimmal, de úgy érzem, nem térhetek napirendre egy érdekesen különös tapasztalatom, megfigyelésem fölött. Előrebocsátom, hogy soha sem politizálok, a hangos jelszavak nyomtalanul rohannak el fülem mögött, kivárlól — ha nem is fölülről — szemlélem azt a forgatagos tülekedést, amit politikának neveznek erre mifelénk. Egyik párthoz sem tartozom és így talán tárgyilagosan ítélnék némely kérdésben. A politika azért érdekel, érdekel mint látványosság, mint izgalmas filmregény és talán ez az oka annak, hogy válogatás nélkül elolvasok minden pártállású lapot, ami a kezembe akad. Így akadt a kezembe annak a szegedi lapnak vasárnapi száma is, amely *intranziens keresztény fajvédelméről* nevezetes. Ezt is elolvastam első sorától, az utolsóig és kénytelen-kelletlen — de meg kellett állapítanom, hogy minden fajvédelmi, minden keresztény és minden intranziens jelszót tulharsogja az a jelszó, amely szinte rikoltozik ebből a lapból, hogy „üzlet — üzlet”. A lap negyedik oldalának negyedik hasábján egy levél ékeskedik, „Szegedi fia Péter” aláírással. Ebben a levélben arra hívják fel a keresztény alakulatok figyelmét, hogy takarítsák el a városból azt a kulturszemétdombot, amely *Renaissance* cím alatt működik és pumpolja az egyetemi ifjúságot esténként kilenc órától hajnali négyig. „Fővárosi kivénhedt színésznők és kopott artisták jönnek ide semita malacságokkal, amikor az egyháziok szózatot intéznek a magyar nőkhöz a közérkölcsök javítása érdekében. És éppen nagy bőjt idején.” — Helyes-helyes, gondoltam magamban, keresztény is, fajvédelmi is ez a levél, teljesen megfelel a lap szellemének, tehát közzététele ellen senkinek sem lehet kifogása. Alig gondoltam el ezeket, szemem önkéntelenül megakadt azon a táviraton, amely közvetlenül ott szerénytelenkedik a levél alatt. Ez a távirat a néhány sorról följebb aposztrofált *Renaissance* mulató reklámhíre és minden valószínűség szerint azt a célt szolgálja, hogy a lap olvasóit elcsábítsa erre a kulturszemétdombra. Azt nem tudom, de nem is hiszem, hogy „Szegedi fia Péter” fizetett-e levele közléséért a lapvállalatnak, de azt már biztosan tudom, hogy a *Renaissance* táviratát nem közölték ingyen, — ez üzlet. És az üzlet — üzlet. A szegény újságolvasó — aki nem ismerheti a lap üzleti titkait — ezek után nem tudhatja, hogy a csalógató táviratnak higgyen, vagy *Szegedi fia Péternek*. (Aláírás.)

Nagyon szép fehér sarok vitrin leányszobába vagy szalonba, eladó Szalayné műkereskedésében, Szentháromság-utca 2.

„Czinner-szalámi” minden csemegeüzletben kapható.

— **A gazdasági intézőség kettéválasztása.** A város tanácsa Balogh Károly előterjesztésére elhatározta, hogy a gazdasági intézőséget kettéválasztja, a házilag kezelt gazdasági üzemek vezetését továbbra is *Várkonyi Jenő* gazdasági intézőre bizza, a gazdasági tisztség élére pedig *Rényi Károly* számvevő gazdaszt helyezi.

Zigoto és Chaplin Szegeden. A *Renaissance* óriási szenzációja az új műsor, melyen a kintűnő, közkedvelt komikusok között nem kisebbek, mint *Zigoto és Chaplin* szerepelnek. Az előadások iránt oly óriási az érdeklődés, hogy már csak protekcióval lehet néhány helyet kapni!

Aranyat, briliánsot és ezüstöt magas árban vesz IRITZ óra- és ékszerjavító Dugonics-tér 11. 107

Házakat, földbirtokokat, üzleteket legelőnyösebben vehet vagy adhat el **Szabó** iroda által, az OFB. engedélyével Széchenyi-tér 6. szám. Telefon 10—54. 134 Törvényszék szomszédságában.

Egy táncosnő szerelmei (Táncórület) csak 16 éven felülieknek szerdán és csütörtökön **a Belvárosiban.**

Zigoto és Chaplin személyesen **a Renaissance-ban!**

Paul Wegener a **Pusztuló népekben** péntektől vasárnapig **a Belvárosiban.**

Nitti

volt olasz miniszterelnök ismeretes könyve most jelent meg második kiadásban. A könyvhöz írt előszóból a *Manchester Guardian* hosszabb részleteket közöl. Az előszóban Nitti a franciák ruhrvidéki akciójával foglalkozik és megállapítja, hogy ez az akció, amely nemcsak a világ békéjét fenyegeti, hanem egész Európát veszélybe döntheti, ellentétben áll a versaillesi szerződéssel és lehetetlenné tesz minden közeledést a béke felé. Nitti rámutat arra, hogy a franciák a fegyvertelen ellenséggel szemben légi erejét, tengeralattjáróit állandóan fejlesztik. Kinek szól ez a készülődés, amikor a területi ellenségek már fegyvertelenek és a tegnapi barátok jórészt leszereltek? Nitti végül kijelenti, hogy a megszállás akkor is súlyos következményekkel járhat, ha a francia vasédekeltség tervei nem teljesülhetnek. Kiszámíthatatlan, hogy ez a megszállás Franciaországban milyen érzelmeket támaszt. Mi lesz akkor, ha az agyonsanyargatott, bosszúra áhító német nép sarkára áll. Németország problémája most egész Európának, sőt az egész kereskedővilágnak problémája. Ha a versaillesi szerződés lehetetlen rendelkezéseit megtartják, akkor a kontinens egész gazdasági rendszere összedől. Megoldásra csak akkor lehet remény, ha Anglia és Amerika, ez a két nagy nemzet, amely a háború sorsát eldöntötte, most vállalva sikra száll és a békét biztosítva megmenti egész Európát.

A rabbi leányát, Esztert abszolút szépen és meghatóan játsza kedden és szerdán Szuchányi Évi a „Péntek este” című Szomory-dramában a Korzóban.

Mindennemű gépjavitást, villany- és gázszerelést legpontosabban készít *Havas* mérnök, Fodor-utca 2. Telefon 17—79. 385

Villanyvilágítási anyag Zavizánál, Horváth M.-u. 7.

Kereakedők és Iparosok nyomtatvány-szükségletüket a *Délmagyarország Hírlap- és Nyomdavállalatnál* szerezzék be. Telefon 16-34.

Belvárosi Mozi

Telefon: Pénztár 582. Igazgatóság 258

Március 6-án, kedden

ÉVA MARY-VAL A FŐSZEREPBEN:

ESSEX GRÓFJA

A „Boleyn Anna” testvérfilmje.

Nagy történelmi dráma 7 felvonásban. A legjobb német együttessel:

Ferdinand von Alten, Friedrich Kühne és Huszár Károly a főszerepekben.

Egyidejűleg:

Pipszi, a detektívkirály

Kitűnő burleszk 1 felvonásban.

Azonkívül:

Hires karrikaturák

2 felvonásban.

Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

— **Kommunista tüntetések Prágában.** A cseh kommunista párt Prágában a Zsófia-szigeten tiltakozó gyűlést tartott a „közársaság védelméről” szóló törvény ellen. A gyűlés után, melyen Smeral, Baehren és Hagen képviselők mondtak beszédet, a résztvevők egy része a Nemzeti-úton át akart vonulni, de a Nemzeti Színháznál álló rendőrségi kordon a tömeget feltartóztatta. A tömeg erre zártmenetben a Viz-utca felé, ahol a Luzern-palota előtt erős rendőrségi készültség állta útját. A rendőrség feltartóztatta a tüntelőket és felszólította őket, hogy nyugodtan oszoljanak szét, mert a zártmenetben való felvonulás nincs megengedve. Amikor a tömeg nem engedelmeskedett, a több száz főre rugó lovasrendőrség, amely a Vencel-ut és a Viz-utca sarkán állt fel, a Viz-utcát teljesen ellepő tüntetők közé vágatott. A pánik rettetenes volt. Olyan tolongás támadt, hogy több kirakat üvege apró cserepekre tört össze. A tüntetőket a rendőrség a mellékutcákba és a Károly-térre szorította. A Rozs-utcában végre sikerült a tüntetőket feloszlatni. Délután 4 órakor a városban teljes volt a nyugalom. 14 embert letartóztattak, őket azonban igazoltatás után szabadon bocsátották.

A zsidó hitközség előljárósága felhívja a hitközségi tagok figyelmét arra, hogy az emelkedő árak és költségek ellenére a pászka megállapított 463 koronás árát csak abban az esetben tudja biztosítani, ha a hitközségi tagok pászkaszükségleteiket sürgősen fedezik, mert csak a tényleg kiváltott és kifizetett pászka ára nem emelkedhet. Érdekükben áll tehát a hitközség tagjainak, hogy szükségletük kielégítése végett haladéktalanul jelentkezzenek a hitközség irodájában a hivatalos órák alatt.

— **KÜLFÖLD.** A lakosság fellázadt Aleppo közelében. A felkelés elnyomására kiküldött francia csapatok harc közben öt katonát veszítettek. — *Az Avanti szerkesztőségének tagjait,* Menni főszerkesztő kivételével, akinek letartóztatása Zürichben mondott ígátó beszéde miatt érvényben marad, szabadon bocsátották. A szabadon bocsátott szerkesztők ellen az a vád, hogy megsértették az állami hatóságokat. — *A dalmáciai harmadik zónában az olasz csapatok minden községet kiűrtettek és a megszálló hatóságoknak adták át.* — *A francia kommunista szakszervezetek kongresszusa* tegnap 75 szóval 15 ellenében kimondotta, hogy csatlakozik a moszkvai szakszervezeti inernacionáléhoz. — *Az amerikai külügyi bizottság* Amerikának a hágai nemzetközi döntő bíróságban való részvétele ellen foglalt állást. — *Gogolov* szovjetbiztost és Blinov nevű helyettesét ismeretlen merénnyel meggyilkolta Harkovban.

Szuchányi Évi és Györgyl játszik Szomory Dezső „Péntek este” című zsidódramájában a főszerepet kedden és szerdán a Korzóban.

Olcsó fürdőkádak Feketénél. Telefon 10—72. 524a

Egy táncosnő szerelmei (Táncórület) csak 16 éven felülieknek szerdán és csütörtökön **a Belvárosiban.**

Pusztuló népek világtragédia 2 részben, mindkét rész egyszerre egy előadásban, **Paul Wegenerrel** a főszerepben. Első részben:

Magyarok bejövetele. A Vereckei szorosban készül felvétel. **A Belvárosi Moziban lesz bemutatva!**

— **Nemzetközi kereskedelmi kongresszus.** A svájci olasz kereskedelmi kamara a világ valamennyi kereskedelmi kamaráját és a szóba-jöhető államok kormányait és nagyobb testületeit nemzetközi kongresszusra hívta meg, mely az idei év áprilisának 1—7 napjai között folya le. A kongresszus célja az eszperantó nyelvnek mint segédeszköznek a kereskedelmi életbe való bevezetése.

— **Stromfeld a rendőrségen.** Stromfeld Aurél még a rendőrség őrizetében van. Holnap döntenek arról, hogy a tagadásban levő Stromfelddel mi történjék.

Budapest legelőkelőbb mozija, a Corvinszínház mutatta be Budapesten a szezon egyik kiemelkedő remekét, az Essex grófját, melynek bemutatója forró sikerek jegyében folyt le tegnap a Belvárosi Moziban. Lehetetlen viszonyok között, megszállóktól földig sujtva és alázva, de magát meg nem adva tör előre a német filmkultúra, mely ilyen viszonyok között teremtette meg a világpiac legkimagaslóbb alkotásait, mint a Boleyn Anna, Danton, Hindu siremlék, Fáraó hitvese című filmeket, gigászi előretörésükben föltevén a siker legékezebb koronáját, a Borgia Lucrétiát és most pedig az Essex grófja című filmeket. Essex grófja egy ugyanazon nagyszabású film, mint a Borgia vagy akár a Boleyn Anna. Stízséjét a magyar rendező, Fellner Péter Pál az angol történelemből vette, kiválasztván ehhez az angol történelem legérdekesebb korát, a XVI. és XVII. század közti eseményekben dúzókat, mikor Anglia trónján Erzsébet ült s leányával, Boleyn Annával együtt megvetette a mai hatalmas Anglia alapjait. Ennek a nagy diplomata asszonynak szerelmét tárgyalja a film, a történelmi eseményekkel gyönyörű miliőt adván a rendkívül érdekesen feldolgozott filmnek. Kiallításban szemképrázlat az a pompa, amely kosztümök és építkezések tekintetében bámulba ejti a nézőt. A filmhez felépítették a XVI. századbeli Londont, melyből a Tower bástyái szinte égig érnek látszanak. A főszerepeket Éva May, Eugen Klöpfer, Erna Morena, Ferd. v. Alten és Huszár Károly játsszák. A teljes két órát betöltő hatalmas drámát egy kitűnő burleszk s egy karikatúra film vezette be.

Mindenki sir a „Péntek este” zsidódráma megrendítő cselekménye, Szuchányi Évi és Györgyi csodás játéka miatt kedden és szerdán a Korzóban.

— **Husz embert szaggattak szét Oroszországban a farkasok.** Oroszország délkeleti részén a simbirski kerületben a farkasok hatalmas falkába verődve a falvakba is bemenekednek. A téli hónapokban több mint husz embert szaggattak szét.

Kisebb jávorfa vitrin eladó Szalayné műkereskedésében, Szentháromság-utca 2.

Kállay dr. jogisemináriuma Pallavicini-utca 3 alatt fogad egész nap. Telefon 89. 258

Zigoto és Chaplin
személyesen
a Renaissance-ban!

Pusztuló népek

világtragédia 2 részben,
mindkét rész egyszerre
egy előadásban,

Paul Wegenerrel
a főszerepben.

Első részben:

Magyarok bejövetele.

A Vereckei szorosban készült felvétel.

A Belvárosi Moziban
lesz bemutatva!

// Színház és Művészet //

A színház heti műsora:

Kedd: *Hamburgi menyasszony.*
Szerda: *Glória*, színmű. A. 13.
Csütörtök délután ifjúsági előadás: *Aranyborjú.* —
Este: *Glória*. B. 13.
Péntek: *Bergengócia*, dalos játék. B. 14.
Szombat 7-kor: *Bergengócia*. A. 14. — 10 órakor:
Nincs elvámolni valója? Bohózat.
Vasárnap délután: *Ju-shi.* — 7-kor: *Bergengócia.* —
10-kor: *Csak párosan.*

* **Filharmonikus hangverseny.** Vasárnap délelőtt a Belvárosi Mozi helyiségében élénk érdeklődés mellett tartott hangversenyt a Filharmonikus Egyesület. A műsoron Schubert: H moll szimfóniája, Bruch: G moll hegedűversenye és Sibelius: Finnlandiája szerepelt, amely műveket már játszották derék filharmonikusaink. A hangverseny keretében N. Miksa Ilona zajos tétszűs kíséretében énekelt Vioietta nagy áriáját. Bruch: Hegedűversenyében a hegedűsőt Belle Ferenc játszotta ismételtén, akinek a játékában haladást nem igen észlelhetni. Egy kissé még mindig száraz és élettelen, tónusa pedig nem zengő és melegség nélkül való. Annyi bizonyos, hogy zenekari működése jóval értékesebb, mint magánszereplése. A közönség azonban nagy szimpatiaival kísérte játékát és a filharmonikusok játékán kívül intenzíven tapsolta *Fichtner* Sándort, a vezénylő karmestert is.

* **Hangverseny.** A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szövetségei vasárnap délelőtt fél 11 órakor rendezik nagy hangversenyüket a Belvárosi Moziban. Jegyek 100—400 koronás árban a Szövetség irodájában (régi gimnázium) és a Belvárosi Mozi pénztáránál válthatók.

* **Hangversenyek:**
Rose világhírű vonósnégyese 24-én. Jegyek 100—600 kor.
Telmányi csütörtöki hangversenyére kevés jegy még kapható. Műsoron Corelli—Folias, Bach E-dur szonáta, Mozart, Tartini, Suk, Chopin, Beethoven. Jegyek 100—600 kor. (Harmonia.)

KORZÓ MOZI

TELEFON:

Igazgatóság 455. Pénztár 11—85.

Kedden és szerdán,
március 6-án és 7-én:

A Korzó Mozi diadalmas sikertől filmje!

Magyarországon először Szegeden!

PÉNTEK ESTE.

Szomorj Dezső végtelenül megható zsidódrámája 6 felvonásban. A főszerepben:

**Fenyvessy Emil, Szuhányi Évi,
Szerémy Zoltán, Olgyay László,
Szuhányi Györgyi.**

Azonkívül:

a legujabb amerikai vígjátékok.

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

Péntektől: **Észak oroszánja**
(Nagy Péter cár) Emil Janinnal

Sport

SzAK—SzTK 3:0 (2:0). A bajnokcsapat első tavaszi mérkőzésére nagy számban jött össze a közönség az ujszegedi sporttelepre. A SzAK teljesen új védelemmel jelent meg a pályán és különösen a kapus: dr. Bertényi Iván felé fordult a figyelem, aki gyors mozgásával és ügyes helyezkedésével már most is bebizonyította, hogy méltó utóda lesz Baumgartnernek, akit a SzAK vezetősége nem kíván továbbra foglalkoztatni. A hávédék közül *Hapa* volt a jobbik, aki a Kecskemétre távozott Horváthot fogja állandóan pótolni és *Beck II.*-vel fogja a közvetlen védelmet — bizonyára megfelelően — ellátni. A halvesor változatlan: *Vezér II., Csáky, Simóka* összeállításban kifogástalan, míg a csatársorban *Megyeri* nagyklasszisú játéka mellett *Simon* kitűnő szereplése volt meglepetés. *Martonosi* is megfelelt. A két szélső azonban még nincs formában. A SzTK-ban legjobb volt a halvesor, különösen *Báló* centerhalf és kitűnő munkát végzett *Horváth* kapus. Az ifjúsági csatársor élénken mozgott, technikai tudása azonban még fogyatékos. A játék nagyrésztben a SzAK támadásai jegyében folyt le. A gólokat *Simon (2)* és *Martonosi* lötték. Jól bíraskodott *Fodor Endre*.

Magyarország—Olaszország 0:0. Huszezer főnyi közönség előtt mérkőzött Magyarország válogatott csapata Génában az olasz válogatottal. Rossz, azott pályán folyt a mérkőzés, amely az első félidőben a magyar csatársor fölényét mutatta. Orth és Hirzer a magyar csapat ostroma közben jó gólhelyzetbe kerültek, de mindketten elcsúszták a lövést és a labda a kapu mellett süvített el. A második félidőben a fődöntő sor valósággal tömte labdával a magyar csatársort, amely azonban nem tudta érvényesíteni játékát. Orth jó helyzetből ismét a kapu mellé lött és ettől a percitől kezdve a magyar csatársor mintha eltűnt volna a pályáról. Az olasz csatárok nyomultak fel a magyar kapu elé és csak *Platkón* mulott, hogy gólt nem kaptunk. A mérkőzés után a magyar csapatot meghívták *Milanóba*, ahol *Milano*, vagy *Felső-Olaszország* válogatottjai ellen fog küzdeni, előreláthatólag csütörtökön.

A Zrinyi házi vívóversenye. A Zrinyi Sport-Egyesület vívószakosztálya vasárnap rendezte szezonzáró házi versenyét. A versenyzők közül kitűnt *Feigl Iván*, aki szabályos paradzjával és biztos ríposzjaival keltett feltűnést, nevezett megnyerte a *Winkler Jenő*-vándordíjat, valamint a minősítés díját is, továbbá jó volt *Kaufmann Ferenc* is. Az eredmények a következők: 1. *Feigl Iván* 8 győzelemmel, 2. *Kaufmann Ferenc* 7 győzelemmel, 3. *Engelsmann Jenő* holtversenyben 7 győzelemmel, 4. *Pártos Endre* 6 győzelemmel, 5. *Feldmann Egon* 5 győzelemmel, 6. *Wichnalek Ferenc* 4 győzelemmel.

Zigoto és Chaplin
személyesen
a Renaissance-ban!

Nyilatkozat.

Tek. BACH ÉS KRAMMER uraknak
Szeged.

Készséggel elismerem, hogy az Önök Gummi- és Bőriparüzletében február 10-én, azaz a kisorsolt szerencsenapon vásárolt 1 férfi esőkabátért, 1 női esőkabátért és 1 pár sárcipőért kifizetett 55105 koronát hiánytalanul visszakaptam.

Szeged, 1923 március 5-én.

Dr. KISS ALBERTNÉ
egyetemi tanár neje

Tisza Lajos-körút 78/a.

Március egyik kisorsolándó napján vásárlásokért kifizetett összeget ugyancsak visszafizeti a Gummi- és Bőripar

Közgazdaság.

Négy tőzsdénap lesz ezen a héten. A tőzsde e héten hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken lesz, a zsidó szerdán van. A keddi kötések már a jövő heti zsidóra számítanak.

Ankét a kospénzről. A tőzsdetanács március 5-én Végk Károly elnöklésével tartott ülésében elhatározta, hogy a kospénz kérdésében még a hét folyamán szakkörök bevonásával ankétot tart.

Főlemelték a borsó kiviteli illetékét. A pénzügyminiszter azt a korábbi intézkedését, mely szerint a borsó kivitele alkalmával mm.-kint 500 korona kiviteli illeték fizetendő, most akként módosította, hogy a kiviteli illeték kétezer korona.

Engedély nélkül lehet exportálni a főzelékféléket. A földművelésügyi miniszter megengedte, hogy az 1922-ben termelt főzelékfélék közül a hagyma, a fokhagyma, továbbá a friss főzelék és étkezésre való más növények, a burgonya kivételével, végül mindenféle főzelék és étkezésre való másféle növény elkészítve, szárítva, aszalva, sajtolva, összevágva, apróra törve, vagy másképp aprítva is a cukor és takarmányrépa kivételével ezután külön engedély nélkül szállítható vámkülföldre.

Németország dollár-kölcsöne. Berlinből jelentik: A dollár-kölcsön megszervezésére vonatkozó tanácskozásokat befejezték. A kölcsönt március 12-től 24-ig 100 százalékos kibocsátási árfolyamon bocsátják jegyzésre.

TŐZSDE

A deviza központi árfolyamai Valuták: Napoleon 11100, Font 13925—14225, Léva 1700—1830, Dollár 2960—3035, Fr. frank 180—190, Márka 1300—1450, Lira 142—148, Osztrák korona 420—440, Lei 1400—1560, Szokol 8750—9150, Sv. frank 555—575, Kor. dinár 3150—3350, Lengyel marka 675—775, Holland forint 1170—1210, Belga fr. 158—166, Dán korona 570—590, Svéd korona 788—818, Norvég korona 544—564.

Devizák: Amsterdam 1170—1210, Bukarest 1400—1500, Kopenhága 570—590, Krisztiania 544—564, London 13925—14225, Berlin 1300—1450, Olasz 142—148, Páris 180—190, Prága 8750—9150, Stockholm 788—818, Svájc 555—575, Bécs 420—440, Belgrád 3150—3350, Newyork 2960—3035, Varsó 675—775, Szófia 1700—1800, Brüsszel 158—166.

Zürichi zárlat: Berlin 0.0236, Hollandia 211.30, Newyork 534.24, London 2513, Páris 32.50, Milánó 25.62, Prága 15.85, Budapest 0.17%, Belgrád 5.85, Bukarest 2.50, Szófia 3.10, Varsó 0.0120, Bécs 0.0074%, Osztrák bélyegzett 0.0075.

A Magyar Általános Takarékpénztár értékpapír és devizamegbizásokat gyorsan és kulánsan teljesít, 108

Értékpapírok: Angol-Magyar 3600, Hazai 5650, Agrárbank 975, Magyar-Hitel 23100, Jelzálog Hitelbank 530, Leszámitoló Bank 3050, Olasz Bank 820, Osztrák Hitel 4650, Salgó 115000, Rimamurányi 15500, Közúti Vasút 1475, Városi Vasút 1375, Déli Vasút 12800, Államvasút 44750, Anglóbank 9000, Bosnyák Agrár 1875, Iparbank 1700, Hermes 2000, Ingatlanbank 16750, Forgalmi Bank 1250, Keresk. Hitel 1550, Földhitelbank 38000, Közp. Jelzálog 400, Városi Bank 685, Merkur 800, Nemz. B. és Tak. 1600, Keresk. Bank 39000, Cseb bank 875, Belvárosi Tak. 2075, Lipótvárosi 420, Egy. Bpest Föv. 5000, Kőbányai Tak. —, Magyar Ált. Tak. 7000, M. Orsz. K. Tak. 7200, Pesti Hazai 50000, Első M. Bizt. 205000, Foncière 14500, Magyar-Francia 11000, Jég 5900, Pannónia 40000, Borsód-Miskolci 13500, Concordia 7150, E. Bp. Gözm. 35750, Gizella 7600, Hung. Gözm. 15750, Királyalmom —, Viktória —, Transdanubia —, Union Gözm. —, Beocsini 249000, Borsódi 49000, Lőrinci 18500, Cement —, Északmagyar 36000, Szászvári 54000, Kohó 75000, István 5500, Kőb. Gőztégla 18300, Drasche 40000, Magnesit 385000, Magyar Aszfalt 10000, M. Ált. Kőszén 312000, Kerámiai 16500, Nagybatonyi 9300, Ujlaki 22500, Urikányi 288000, Athenaeum 22400, Franklin —, Globus 4800, Pallas 10900, Révay 4500, Coburg —, Csáky 6100, Gazd. Gépgyár 43000, Fegyver 245000, Ganz-Danub. 2625000, Ganz-Vill. 297000, Gép- és Vasút 7700, Györfly-Wolf 21000, Kaszab 13500, Kühne 10700, Láng 51000, Lipták 4550, Mág 15300, Magy. Acél 30000, Magyar-Belga 16500, Motorgyár 7800, Olom 4800, Vegyipar 6000, Vagonygyár 10300, Roessemann 11500, Schlick 15800, Schuller 8800, Teudloff-D. 15500, Wörner 3575, Hoffner 31500, Ált. O. Légsz. 26500, Bárdi 5600, Baróti 3400, Bóni 36500, Brassói 128000, Chinoin 8500, Danica 14400, Egisz 3500, Izzó 120000, Textil 2706, Gyapjamosó 21800, Papiripar 31200, Részvénytör 94000, Szövő köté 13500, Spódium 16450, Temesi szesz 14000, Felten 118000, Fiumei rizs —, Flóra 28300, Fővárosi sör 11500, Goldberger 22000, Gschwindt 76000, Haltenyésztő —, Hungária Műtr. 87000, Juta —, Kábel —, Karton 37750, Keglevics 1500, Királyautó 1825, Királysör 8000, Keleti 10000, Klotild 13400, Kőb. Polg. sör 65000, Ligetszanat 3200, Kukoripar 420000, Lámpa 39500, Auer 23000, M. Kender 15450, Ostermelő 89000, Ruggyanta —, Részv. Szalámi 6050, Vas. forgalmi 10100, Marosv. Petr. 6800, Oceán 9600, Olajipar —, Phöbus 8450, Püspöki 1925, Schwartzner —, Szikra —, Uj Georgia 285000, Stummer —, Telefon 33250, Temesi sör —, Pan-

nonia 5500, Török 4400, Turul —, Pamut 53000, Unió színház 1800, Vm. mezőgazd. 1800, Vasm. Vill 14800, Vill. Pezsgő 4500, Zagyvapálfai 30000, Mezőgazd. 295000, Klein és F. 4900, Általános Faip. (Merk) 1000, Fiumei cserző —, Egyes. Fa 1010, Fornérgyár 5700, Guttman 23500, Hazai Fa 13000, Kőrösbányai 900, Kronberger 3000, Lign. Tröst 7900, Hitel Fa —, Erdő 1250, Magyar Lloyd —, Malomsoky 3050, Nemzeti Fa 25000, Naschitzi —, Neuschl. L. 1150, Ofa —, Orsz. Fa —, Rézbányai 8350, Szlavónia 4650, Union des Usine 148000, Viktória but. 2525, Zabolai 22000, Zentai és R. 17500, Honi fa —, Magyar Amer. 5400, Adria 75000, Atlantica 15500, Levante 147000, Bur —, Miskolci 9400, Trust 25000, Konvertált —, Hazai Uj Vörös Ker. —, Erzsébet szan. —, Békéscsabai gőz 6500, Stef 5000, Szegedi Kender —, Diana —, Krausz szesz 18000, Kunossy —, Nova 9575, M.-Német 800, Törökszentmiklós —.

Irányzat. A mai tőzsdei üzlet tartott irányzattal, de bizakodó hangulat mellett nyitott. Nem sokkal a kezdet után az értékek túlnyomó részében, de elsősorban a favorizált nehéz értékekben, nagyszámú vételi megbízás érkezett a piacra, amelynnek eredményeképpen az irányzat csakhamar megszilárdult, amely egyes részvények gyors és nagyarányú áremelkedésében jutott kifejezésre. A mai prolongációs nap csak igen csekély mértékben tudta mérsékelni az üzlet élénkségét és végeredményben az értékek túlnyomó része a nyitási nyív fölért, vagy azon zárult. Különösen élénk volt a fém- és vaspiac, valamint az arbitrázs értékek piaca, ahol Salgóban és Rimában élénk üzlet volt. A vegyes ipari cikkek piaca is élénk volt és még a gyengébb értékek között is csak egy-kettő zárt nyitási nyívja alatt. A többiek vagy tovább emelkedtek, vagy pedig nyitási árfolyamukon zártak. Zárlatkor a hangulat bizakodó és szilárd. Zárlat után a prolongáció meglehetősen simán megy. Prolongációs díj 10%, heti pénz 7%.

Terménytőzsde. A mai terménytőzsdén változatlan árak mellett kevés forgalom volt. Buzában a budapesti malomkoncentráció 139 koronán áron csak jelentéktelen tételeket tudott venni. Élénkebb üzlet volt zabban, azonban áreltolódások nem történtek.

Hivatalos árfolyamok: Buza 76 kg.-os tiszavidéki 13600—13700, egyéb 13500—13600, 78 kg.-os tiszavidéki 13700—13900, egyéb 13600—13800, rozs 8700—8800, takarmányrépa 8600—8800, sörárpa 8800—9200, köles 8500—9000, zab 9200—9300, tengeri 8100—8300, repce 14000—14500, korpa 5200—5300, lucerna 700—900, lóheré nagy arankamentes 1000—1800, nagy arankás 900—1200.

Értékpapírok vételét és eladását és mindennemű tőzsdei megbízásokat pontosan bonyolít le Károlyi-utcai Kroó-Bank 280 Károlyi-utca 2 és Feketesas-utca 8, sarok. Telefon 9—78 és 12—59. Az ADRIA biztosító társaság főigénynöksége. ARANYÉSZÖST KORONÁK VÉTELE.

Paul Wegener

a Pusztuló népekben
péntektől vasárnapig
a Belvárosban.

Felelős szerkesztő: LOVIK KÁROLY.
Kiadó: „Szeged” lapkiadóvállalat r.-t.
Nyomja: Délmagyarország-nyomda, Szeged.

Táblaüveg-raktár és üvegezési vállalat

Mérey-utca 6. sz. Körösi Géza. Telefon: 14—78.
Püspök-téri sarok. 659

Komoly és megbízható urak

állandó alkalmaztatást találnak
a PHÖNIX általános biztosító társaság
vezérigénynökségénél
Kossuth Lajos-sugárút 2. szám.

Értesítem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy legújabb nyári modelljaim megérkeztek. 329

Alakildsok modell után pontosan készülnek.
Goldgruber Irén, Somogyi-utca 23. szám.

Csizmák legmodernebb kivitelben, a legjutányosabb árak mellett készülnek

Tóth István cipésznél, Iskola-utca 14. szám.
Suhajda cukrásszal szemben. 314

Tollat és bőrt minden fajtát veszek.

Hívásra házhoz küldök.
Telefon 10—61, 11—21. HOFFMANN, Tábor-utca 5.

Renaissance Mulató

a Tisza-szálló nagytermében. — Telefon 44.

Március 6-án és 7-én,
Kedden és szerdán:

Várady Böske Ósy Marianne Diana Sforza
táncosnő táncosnő táncosnő

BAKLANOFF FIVÉREK
a legjobb orosz-kaukázusi duett

ZIGOTO és CHAPLIN

a legkitünőbb komikusok produkciói

HORSTEN—TRIO
Berlin kedvenc táncosnői

MIHÓIDA

koloratur operaezenesnő

HALMAY ALAJOS
kitünő énekes táncos komikus

ERDŐS ELLY ADA & ELLEN
táncosnő táncosnők

Jörgens—Trio

hajmeresztő légtorna-számok

MISS DORRIAN

nagyszerű xylophon-operaelőadások

Előadás fél 10-től fél 1-ig, utána reggel 4-ig
modern parkett-táncok!!
Salonzene! Cigányzene! Jass-band!
Jegyek 200—350 K. Telefon 44. Asztalrendelés.

Mérlegképes könyvelőt

kerestünk, ki egyuttal kereskedelmi képzettséggel rendelkezik és vezető-helyettes tudna lenni egy előkelő budapesti vállalat szegedi telephéne.

Írásbeli ajánlatok eddigi működés, fizetési igény megjelölése és referenciák feladása mellett „Munkakedv” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 330

SZÉN

belföldi, akna és darabos

azonnali és cséplési idenyre
való szállításra előjegyezhető:

Szegedi Bankegyesület r.-t.

Szénosztályánál

Mérey-utca 21. 312a Telefon 2—31.

APRÓHIRDETÉSEK

WOLF JAKAB ÉS FIA
fehérsütőde — kenyérgyár
Polgár-u.31. Telefon 12-93.
732

Ügyes rajzolókat illő
fizetéssel tanoncul felvesz
Jónás Ernő címfestő, Pol-
gár-utca 8. 291

Ócska vasat, rongyot,
üveget és mindennemű
fémeket legmagasabb napi
áron veszek. — Vöröscs-
utca 44. 297

Üveget bármily mennyi-
ségben, férfiruhát, fehér-
neműt a legmagasabb ár-
ban veszek. Weissenberg,
Attila-utca 8. 123

Jól bevezetett fuvarozási
vállalat átadó. Két iga-
örökáron, istálló villanyal,
telefonnal bérbe. Bővebbet
Kiss-utca 1, emelet.

Varrógép, kerékpár,
beszélőgépek, háztartási
cikkek, konyhaberendezés,
zománcédenyek olcsón
Szántó Sándornál, Kiss-u. 2
785

Brilláns ékszer, arany,
ezüstbevitás. Bizományi
árak eladása. Tóth, Köl-
csey-utca 7. 856

Iparosok figyelmébe!
Iparművészeti tárgyaikat,
ugy fából mint fémből a
legjobbban értékesíthetik a
BIZOMÁNYI ÜZLETtutján
Tábor-utca 5. 115

Olcsó és jó cipőket első-
rendű anyagból készít Csipei
cipész, Iskola-utca 18. 374

Üres palackot
ócskavasat, rezeget, horganyt,
ólmot, nikkelt stb. árut
magas áron veszek

IFJ. ZSEMBERI.
Telefon 15—24.

Boldogasszony-sugárút 40.